

Forsvarsministeren
Formanden for Statsrevisorerne
Folketingets forsvarsudvalg

København den 19. februar 2025

Kompetence til at træffe beslutning om indkøb af materiel til forsvaret

Vi skriver for at komme med et konkret forslag til, hvordan man både kan opnå den nødvendige hastighed i fremtidige militære indkøb og fastholde den høje samfundsmæssige tillid, ved at udvise rettidig omhu. Det kan ske ved i realtid at have fokus på, at minimere risikoen for usaglige hensyn i forbindelse med indkøb. Forslaget går konkret på et tæt samarbejde mellem forsvaret og eksempelvis Rigsrevisionen i realtid.

Af mediernes dækning af beslutningen om at prioritere 50 mia. kr. til forsvaret fremgår, at kompetencen til at træffe beslutning om de konkrete indkøb lægges hos forsvarschefen og at der slækkes på en række af de udbudsregler, der er gældende. Vi kan også konstatere, at der er stillet spørgsmål ved, om man nu kan have tillid til forsvarschefen og de risici der er forbundet hermed.

At flytte en del af kompetencen til forsvarschefen og dermed justere på visse af beløbsgrænserne i budgetvejledningen har vi længe advokeret for. Det kan der være meget fornuft i. At de militærfaglige vurderinger får en større betydning og at dele af de mere konkrete beslutninger kommer i større armslængde til forsvarsforligskredsen vil skabe rammen for nogle mere fornuftige governance principper. Det kan vi kun støtte.

De offentlige udbudsregler er etableret af flere grunde. Udover at sikre de bedste mulige priser er de også båret af hensyn, at der ikke kan varetages usaglige hensyn i indkøbsprocesserne, herunder risiko for korruption. Vi er helt opmærksomme på de bagvedliggende politiske ønsker om, at der skal en højere hastighed i indkøbsprocesserne. Derfor vil vi foreslå, for både at kunne have det ønskede tempo, undgå bureaukrati og fastholde den høje samfundsmæssige tillid, at man etablerer et samarbejde med eksempelvis Rigsrevisionen om indsigt (på et passende niveau, ikke egentlig revision) i real tid i de konkrete indkøbsprocesser med henblik på netop at sikre dette.

Der vil i disse processer ske fejl. Det afgørende er, hvordan de håndteres. Med dette forslag vil vi komme fra det bagudrettede fokus på fejlfinding i revisionsprocesser til nogle robuste procedurer i real tid, hvor den transparens der givet de særlige hensyn der gør sig gældende på forsvarsområdet ikke altid kan tilkomme offentligheden, men så rigsrevisionen på vores vegne.

Vi noterer os regeringens åbenhed om risikovillighed. Vi tillader os alligevel at pege på, at uden en rettidig omhu som eksempelvis vores forslag, risikerer vi de klassiske politiske skandaler i bagklogskabens klare lys eller en politisk logik om at målet helliger midlet. Begge dele vil ikke være befordrende for den nødvendige samfundsmæssige tillid i disse alvorlige tider.

Med venlig hilsen

Jesper Olsen
Formand